

From: Pétur Halldórsson
Sent: 5.7.2017 19:46:50
To: Skipulagsstofnun
CC: Ungir umhverfissinnar
Subject: Pétur Halldórsson formaður ungra umhverfissinna

Góðan dag,

eftirfarandi eru athugasemdir frá Ungum umhverfissinum við endurgerð frummatsskýrslu Hvammsvirkjunar vegna ferðapjónustu & útivistar og landslags & ásýndar:

1. Athugasemdir varðandi Þjórsárhraun:

Líkt og tekið er fram í lið 2.4.6, bls. 28, ber að forðast rask á Þjórsárhrauni nema brýna nauðsyn beri til, skv. 61 gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013. Í frummatsskýrslunni kemur hins vegar ekki fram að slík nauðsyn sé til staðar fyrir Hvammsvirkjun að svo stöddu. Auk þess hafa talsmenn framkvæmdarinnar tekið fram að raforkan sé ekki fyrir neitt sérstakt verkefni. Því er ljóst að ef ráðist yrði í framkvæmdina við núverandi aðstæður væri hún að öllum líkindum brot á 61. gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013, ásamt því að vera í ósamræmi við markmið laganna. Auk þess væri ósanngjarnt gagnvart komandi kynslóðum að ráðast í framkvæmdina án þess að brýn nauðsyn liggi fyrir.

Í töflu 5.5, bls.130-131, varðandi svæði 6 (Þjórsárhraun og Skarðsfjall), er tekið fram að áhrif á bæði landslag og ásýnd séu talsvert neikvæð og varanleg. Þrátt fyrir það er því haldið fram að áhrifin á verndargildi hraunsins séu talin óveruleg og að framkvæmdin sé í samræmi við lög og fyrirbyggjandi stefnumið en ekki er séð að það standist, sbr. fyrrgreinda athugasemd varðandi Þjórsárhraun og 61. gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013.

Þá er einnig fullyrt, varðandi svæði 1 (Þjórsá, bakka hennar og hólma), að Viðey og önnur svæði þar sem landslagi hefur verið gefið sérstakt gildi skv. lögum verði ekki fyrir raski, þrátt fyrir að Hagalón muni að hluta þekja Þjórsárhraun, líkt og fram hefur komið, og það njóti sérstakrar verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013.

2. Athugasemdir varðandi Viðey:

Í töflu 5.5, bls. 130-131, varðandi svæði 1 (Þjórsá, bakka hennar og hólma), er fullyrt að Viðey muni ekki verða fyrir raski, jafnvel þótt það sé tilfellið í ljósi þess að:

- Eyjan verður girt af (í samráði við Umhverfisstofnun), sbr. liður 7.2 á bls 138, sem hefur augljóslega áhrif á ásýnd og fuglalíf, auk mögulegra áhrifa á bakka eyjunnar.
- Eyjan verður aðgengileg mönnum og sauðfé, þrátt fyrir 10m³ lágmarksrennsli, enda hefur framkvæmdaraðili sjálfur tekið fram að þörf sé á girðingum í eyjunni og/eða við bakka árinna. Enn fremur ber að benda á þá augljósu staðreynd að girðingar, hvort sem þær yrðu settar við árbakka eða næsta veg, halda sauðfé ekki til frambúðar, hvað þá fólki. Auk þess yrði lágmarksrennsli sitt hvoru megin hólman a.m.k. helmingi minna en rennslið frá stíflunni.

- Fok úr árfarveginum er líklegt til að valda skaða á gróðri í Viðey, sérstaklega í samverkun með sauðfjárbreit.
- Að þessu sögðu er einnig vísað í sömu röksemdir og í 1. mgr. 1. athugasemdir vegna ósamræmis við 61. gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013, auk þess að umrætt rask, þótt það sé óbeint, væri líklega brot á friðlýsingarskilmálum Viðeyjar.

3. Athugasemdir varðandi sauðfjárveikivarnarlínu:

Líkt og kemur fram í 2. athugasemd eru mótvægisáðgerðir til að hefta för sauðfjár yfir Þjórsá óraunhæfar, sem skapar aukna hættu á smiti milli sauðfjárhólfa.

4. Athugasemdir varðandi náttúruvá:

- Virkjunin væri á suðurlandsbrotabeltinu og því raunveruleg hættu á stíflurofi vegna jarðskjálftavirkni.
- Virkjunin myndi valda aukinni hættu í sjaldgæfum stórflóðum vegna eldvirkni í Bárðarbungu og Hofsjökli.

5. Athugasemdir varðandi gylliboð:

Í liðum 2.7.3 (bls. 45) og 2.7.5, 6. atriði, (bls 47) er fjallað um gylliboð sem ekki er hluti af framkvæmdinni.

6. Athugasemdir varðandi breytingar á framkvæmd frá mati á umhverfisáhrifum 2003:

Í lið 2.7.5, bls. 74, er tekin fram sú breyting á framkvæmdinni, síðan 2003, að notast verði til viðbótar við seiðafleytu og „fish friendly“ hverfla, sem ber að túlka sem svo að upprunalegar mótvægisáðgerðir hafi verið ófullnægjandi. Enn fremur kemur fram, óbeint, að virkni seiðafleytunnar og „fish friendly“ hverflanna sé ekki byggð á rannsóknum og uppfylli því ekki eðlilegar kröfur um raunhæfar mótvægisáðgerðir. Því er ljóst að ekki er hægt að fullyrða um virkni mótvægisáðgerðanna, hvorki núverandi né upprunalegra, og stangast því framkvæmdin á við 9. gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013, er fjallar um varúðarregluna.

Kær kveðja,

Pétur Halldórsson

formaður Ungra umhverfissinna

S. 848-3540

www.umhverfissinnar.is

www.facebook.com/umhverfissinnar